

Redactioneel

Dit nummer is grotendeels gewijd aan het onlangs uitgekomen rapport van de Adviesraad voor het onderwijs (ARO) 'Van Hoger Onderwijs naar hoger leren'. Het advies bepleit een koerswijziging voor de inrichting van ons Hoger Onderwijs. Het gaat daarbij niet om het zetten van schotjes tussen bijvoorbeeld het HBO en het wo, noch om te bepalen hoe het toekomstig stelsel van het Hoger Onderwijs er precies uit dient te zien. Veeleer beoogt de ARO een discussie te voeren over de toekomst van het Hoger Onderwijs aan de hand van enige ontwikkelingsrichtingen. Het bijsturen naar andere leervormen is daarbij als centraal thema opgevoerd.

Gezien het belang van deze discussie heeft de redactie enkele prominenten op het gebied van het Hoger Onderwijs uitgenodigd op het advies van de ARO te reageren. Na een samenvatting van het advies door *Van Helden* volgen reacties van *Kemner*, *Van Lieshout* en *Renique*. Het blijkt dat zij ieder heel verschillend tegen het advies aankijken en het geheel vrij kritisch becommentariëren, maar zij onderstrepen de betekenis van het advies voor het Hoger Onderwijsdebat.

Aansluitend volgt een beschouwing van *In 't Veld*. In zijn bijdrage, in de vorm van een drieluk, pleit hij voor een nieuwe manier van denken over het Hoger Onderwijs, een nieuw referentiekader en hij toetst daaraan vervolgens het ARO-advies.

De redactie hoopt met dit nummer bij te dragen aan de meningsvorming over de toekomst van het Hoger Onderwijs en nodigt ook anderen vanuit universiteiten, hogescholen en andere maatschappelijke organisaties uit zich in deze discussie te mengen. Het *Tijdschrift voor Hoger Onderwijs* beoogt immers een platform te zijn om voorgestelde transformatieprocessen in het Hoger Onderwijs te doordenken en kritisch te beoordelen. Ook het binnenkort te verwachten advies van de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (WRR) dat meer specifiek is gericht op het *stelsel* van Hoger Onderwijs kan hierbij worden betrokken.

Alle bijdragen in dit nummer waren gereed voordat de plannen in het regeerakkoord tot een ingrijpende reorganisatie van het Hoger Onderwijs bekend werden. Na de eerste commotie over deze plannen, waarbij met name de koppeling tussen stelselwijziging en bezuinigingen is gehekd, hebben de regeringspartijen aangekondigd dat er meer ruimte moet zijn voor een inhoudelijke discussie over de inrichting, inhoud en duur van het tertiaire onderwijs. De visies die in dit nummer naar voren worden gebracht, leveren daartoe ongetwijfeld een bijdrage.

Verder in deze aflevering aandacht voor internationalisering van het Hoger Onderwijs. *Van Dijk* schetst de stand van zaken en de recente beleidsontwikkelingen op dit terrein.